

Rambla Poblenou, espai públic i vetlladors

Elements que configuren la justificació de redactar una Ordenació Singular que preservi la Rambla del Poblenou com a referent patrimonial del barri del Poblenou i del conjunt del Districte de Sant Martí.

1. La Rambla, referent històric, sociocultural i paisatgístic del barri del Poblenou i del Districte de Sant Martí.
2. La Rambla i el seu entorn d'habitatges, entorn de veïnatge.
3. La Rambla i la façana de comerç de barri.
4. La Rambla, espai de passeig.
5. La Rambla, referent de l'activitat festiva i cultural del barri.

Antecedents i justificació

La Rambla, referent històric, sociocultural i paisatgístic del barri del Poblenou i del Districte de Sant Martí

- La Rambla del Poblenou és el referent i l'artèria vertebradora del barri que li dona nom. Si bé l'eix del carrer Sant Joan de Malta/Marià Aguiló (antigament Sant Pere) va ser obert el 1854 i és el més antic del barri, des que el 1886 s'urbanitzà com a Rambla l'aleshores passeig del Triomf (nom oficial des de la seva creació i

fins el 1987) aquest eix ha compartit protagonisme amb el primer i ha donat centralitat al Poblenou. La Rambla és l'escenari de més d'un segle de lluites del moviment obrer, de les lluites veïnals i per la democràcia durant el franquisme i la transició, i també l'escenari de festes majors i activitats associatives i ciutadanes de tota mena, inclosos passejades i espai relacional de tot el veïnat. No és debades que a la Rambla hi tingui seu històricament el Casino de l'Aliança i també, en diferents etapes, l'AV Poblenou (ara al casal de barri que gestiona la Coordinadora d'Entitats). Tampoc és casualitat que en ubicacions molt properes a la Rambla hi hagi l'Ateneu Flor de Maig, que va ser la cooperativa obrera de consum més important de Catalunya, o una altra entitat senyera del Poblenou com el Centre Moral i Cultural. I no es pot oblidar que la Rambla és el passeig que condueix a la platja, l'escenari de festes majors al setembre i de primavera al maig, de cercaviles de Reis i Carnestoltes, entre d'altres activitats culturals. I tampoc es pot oblidar que entre els seus referents de barri i turístics hi ha un establiment centenari com el Tio Che, ubicat precisament a l'edifici on es va fundar el Júpiter, club de futbol de referència del Districte de Sant Martí.

- La Rambla ha patit una important transformació en un període molt curt de temps. D'ençà de 2007 ha passat de ser un espai totalment obert, on només existien algunes terrasses de sempre que s'instal·laven preferentment en temporada d'estiu i caps de setmana, a un espai amb permanent ocupació de terrasses i amb una pressió d'ocupació ciutadana i turística creixent no sempre degudament regulada. De fet, i prenent només com a referència l'any 2012, en tant sols un parell d'anys, i fins que el 2014 va entrar en vigor la suspensió de llicències de vetlladors a la Rambla dictada pel pla d'usos del Districte de Sant Martí, el nombre d'establiments amb vetllador al llarg del passeig es va incrementar un 50%. De fet, en números globals i rodons, la Rambla del Poblenou va arribar al 2015 a tenir prop de 500 taules de vetlladors (en concret, i legalment, 469) i 2.000 cadires (exactament, segons autoritzacions per llicències, 1.876) per una superfície d'espai públic (13.830 m²) i

trams similar a la de la Rambla de Catalunya on, per contra, les xifres de vetlladors autoritzats (324 taules i 1.296 cadires) és sensiblement menor. En aquest context, la iniciativa municipal de reforma del paviment del passeig sense consens veïnal va ser el catalitzador, fa pocs anys, d'un fenomen de protesta i participació ciutadana vertebrat per la plataforma Fem Rambla que ha posat en evidència públicament tota la complexa realitat de la Rambla.

- En definitiva, és un fet que la Rambla ha variat la imatge en el seu passeig central i que d'uns pocs anys ençà el fet de passejar per ella s'ha vist sensiblement afectat per la important ocupació de taules, cadires, para-sols, tendals, pissarres, bujols, jardineres i estufes.

La Rambla i el seu entorn d'habitatges, entorn de veïnatge

- A diferència d'altres nuclis històrics de barri amb una alta valoració de qualitat paisatgística i arquitectònica, així com de valor immaterial en la vida del barri/Districte, la Rambla del Poblenou segueix tenint un entorn urbà, a façana i façana, configurat per edificis on l'habitatge familiar és l'element predominant. Ens trobem en una rambla enmig del barri, una rambla de vida veïnal que cal preservar.
- Preservar aquest entorn vol dir, fonamentalment, aturar els processos de gentrificació (expulsió de l'actual població, arrelada al barri, fruit de processos de renovació urbana en immobles i activitats sense cap mena d'ordenació i control, que actuen incrementant el preu dels habitatges).
- Preservar també vol dir no violentar el fràgil equilibri d'aquest entorn sonor. La Rambla conviu amb la privacitat dels habitatges. La densitat de persones que generen les terrasses modifica de manera constant l'entorn sonor d'aquesta artèria veïnal. Durant els caps de setmana, quan l'horari és més dilatat, s'arriben a produir situacions de queixa veïnal.

La Rambla i la façana de comerç de barri

- La transformació recent de la Rambla no tan sols ha afectat a la part central del passeig, sinó al conjunt de la façana comercial (a banda i banda). Estem davant d'una molt i preocupant substitució de la diversitat del comerç de barri per una activitat predominant. Si fa uns 30 anys una rambla que, per exemple, havia arribat a tenir dos cinemes de barri, va patir un procés d'empobriment comercial que va fer que l'activitat econòmica de l'artèria se centrés gairebé exclusivament en les oficines bancàries, ara el problema és de gairebé monocultiu turístic centrat especialment en els establiments de restauració i degustació.
- La Rambla ha significat, en el dur període de la crisi econòmica però iniciat ja des de la llei antitabac (desembre de 2006), un espai on apaivagar la caiguda de l'activitat econòmica del petit comerç. L'activitat de restauració ha passat aquest dur període amb l'amortidor que ha significat l'activitat complementària a les terrasses. Tant és així, que fins i tot, s'ha estat generant nova contractació a precari per cobrir sobretot el període d'estiu.

La Rambla, espai de passeig

- La pacificació dels vials de la Rambla tenia el clar objectiu de protegir la rambla de sempre, la rambla de passeig i de trobada. La retirada del trànsit a banda i banda fins a convertir tant l'espai central com els vials de servei en un espai pràcticament peatonal no pot ara patir el retrocés que significa la desmesura d'una altra mena d'ocupació, intensa i permanent, de l'espai públic.
- La Rambla té una configuració com a passeig que no supera els 10 metres d'amplada, espai en la que s'havien instal·lats, a banda i

banda, arbrat i bancs per el descans. La recent massiva ocupació de vetlladors ha comportat la modificació o cobertura d'espais o escorcells d'alguns arbres i, fins i tot, la retirada d'alguns bancs. Fins a l'extrem de que ara és pràcticament impossible de passejar o seure en un banc públic en bona part de la banda Besòs del passeig central.

La Rambla, referent de l'activitat festiva i cultural del barri

- El calendari festiu tradicional del barri i els esdeveniments culturals de la vida d'entitats no poden ser un actor secundari a la Rambla del Poblenou. I no pot ser perquè perdre aquesta referència o relegar-la significa devaluar allò que identifica una comunitat. Els correfocs, les fires, l'inici de la Festa Major, les Festes de Maig, el festival Escena Poblenou... tota aquesta activitat social i lúdico-festiva, que en molts casos té dècades de presència, ha d'ocupar necessàriament la Rambla.

Necessitat d'ordenar un passeig singular: redacció de l'ordenació singular de la Rambla del Poblenou

- El fet que no hagi existit un criteri d'ordenació/planificació en els darrers anys per l'adquisició de les autoritzacions de terrasses ha comportat no únicament una massiva ocupació de l'espai públic, del domini públic, sinó també una distribució de les taules segons demanda.
- Segons dades de 2015, existien 56 autoritzacions de vetlladors, repartides pels 11 trams de la Rambla de Poblenou, amb l'única

excepció del tram entre Gran Via i Perú, on no existeix cap ocupació.

- El total de taules a la part central era de 413, i en els diferents xamfrans un total de 56 taules. Quatre trams concentren densitats superiors a 50 taules, i en un d'aquests l'ocupació legal arriba a 74 taules. En números globals i rodons, la Rambla del Poblenou té prop de 500 taules de vetlladors (en concret, i legalment, 469) i 2.000 cadires (exactament, segons autoritzacions per llicències, 1.876) per una superfície d'espai públic (13.830 m²) i trams similar a la de la Rambla de Catalunya on, per contra, les xifres de vetlladors autoritzats (324 taules i 1.296 cadires) és sensiblement menor.
- Les actuals terrasses de la Rambla tenen des de un mínim de dues taules a un màxim de 21 taules per activitat.
- Una distribució equitativa representaria assignar una mitjana de 8 taules a cada una de les 56 activitats del 2015. Aquest nombre de 8 taules o menys el representa un 39%. L'altre 61% es situa en nombres superiors a les 8.
- Un 18% dels titulars de terrasses tenen autorització per instal·lar més de 14 taules.
- L'inici de la redacció de la modificació puntual del Pla d'Usos dels establiments de pública concurrència del Districte de Sant Martí va aturar l'obertura de nous establiments de restauració/degustació en tota la Rambla, i l'aprovació definitiva amplia el perímetre fins al carrer de Marià Aguiló.
- L'ordenació singular de la Rambla comportarà una reducció en el nombre de taules d'uns establiments que gaudeixen d'estar en una zona on ja no és possible la instal·lació de cap nova activitat de restauració o degustació perquè així ho dictamina el pla d'usos.
- L'ordenació singular no elimina cap terrassa, sinó que limitarà el nombre total de taules autoritzades a l'espai públic. Només afecta parcialment a l'activitat complementària al negoci de restauració o degustació.

criteris de limitació de taules i cadires amb l'Ordenació Singular

- L'ordenació singular regularà la reducció de l'actual nombre de taules i cadires, que segons les ocupacions autoritzades del padró de 2015 és la següent:

Al tram central de la Rambla, un total de 413 taules

En els diferents xamfrans de la Rambla, un total de 56 taules

- Trams centrals on s'aplicarà la reducció de taules i cadires
Pere IV –Pallars, 127 metres de longitud, 74 taules
Pallars – Pujades, 100 metres de longitud, 52 taules
Pujades –Llull, 108 metres de longitud, 57 taules
Llull-Ramón Turró, 100 metres de longitud, 40 taules
Ramón Turró – Dr.Trueta, 98 metres, 66 taules
- Als xamfrans s'analitzarà, per tal de reduir, les dues ocupacions superiors a 8 taules (una ocupació de 10 taules i una altra de 21 taules) i la limitació de taules al front de façana del local.

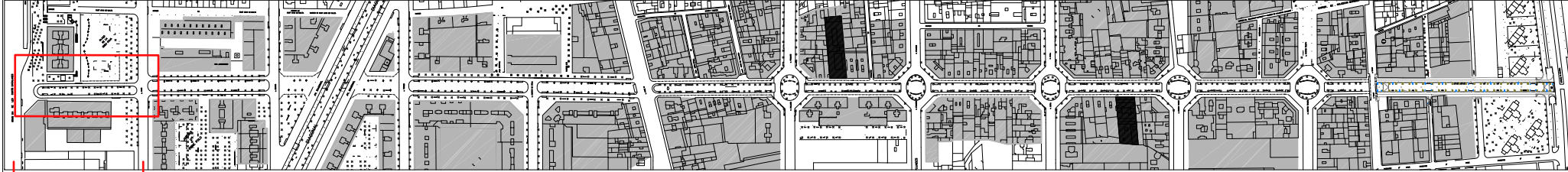
Reunions amb Fem Rambla i representants dels restauradors de la Rambla de Poblenou.

Al llarg d'aquest procés s'han mantingut reunions amb Fem Rambla el mes de maig de 2014, el mes de novembre del 2014, el més de juliol de 2015, el mes de desembre del 2015 i el mes de febrer de 2016.

També es van mantenir reunions amb els representants dels restauradors, coincidint en les mateixes dates.

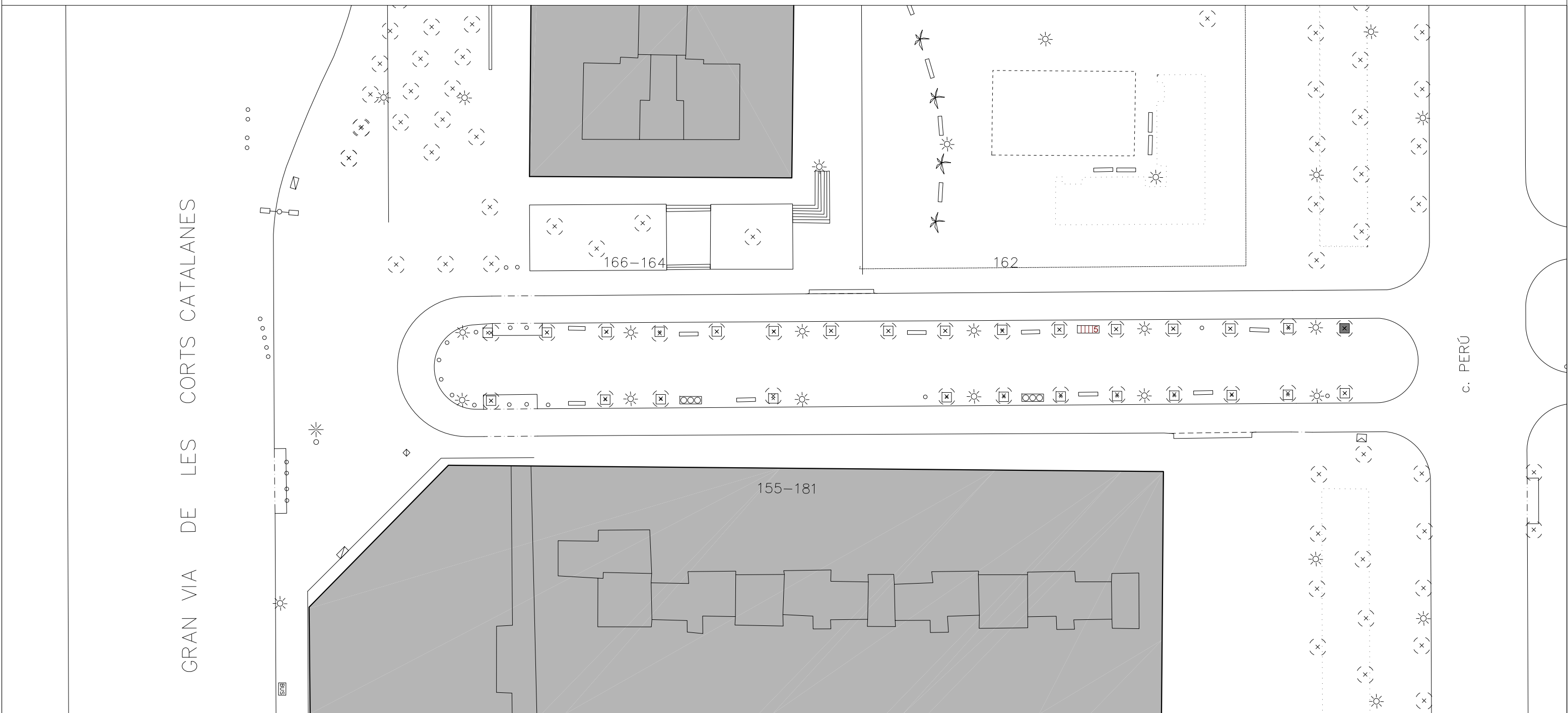
A més es van mantenir reunions conjuntes amb Fem Rambla i representants dels restauradors, concretament 2 durant el mes de febrer del 2015, i altra el mes de maig de 2015.

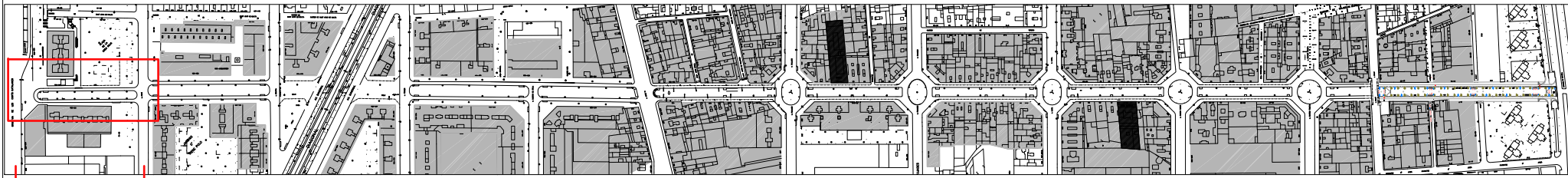
També s'ha mantingut una reunió amb el Gremi de Restauració al gener de 2016.

□ ÀMBIT Taula actual concedida per licència

GRAN VIA c. Perú

Gran Via c. Perú

ORDENACIÓ PROPOSADA

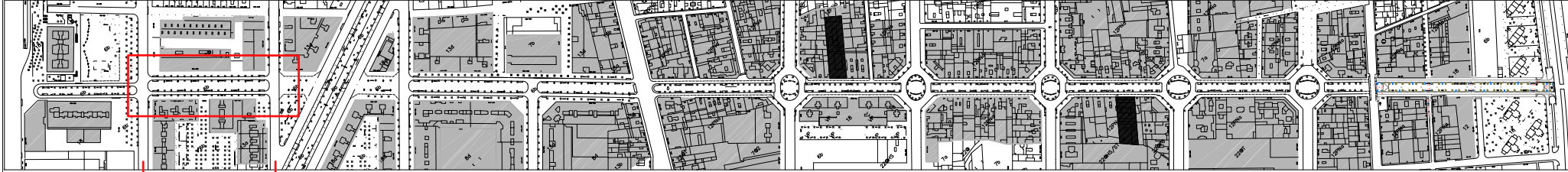
ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS

ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES

LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

c. Perú

c. Bolívia

□ ÀMBIT Taula Actual Concedida per Llicència

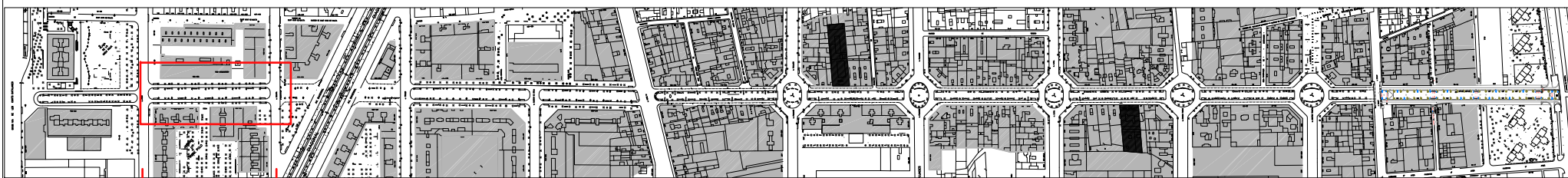
ORDENACIÓ PROPOSADA

ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS

ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES

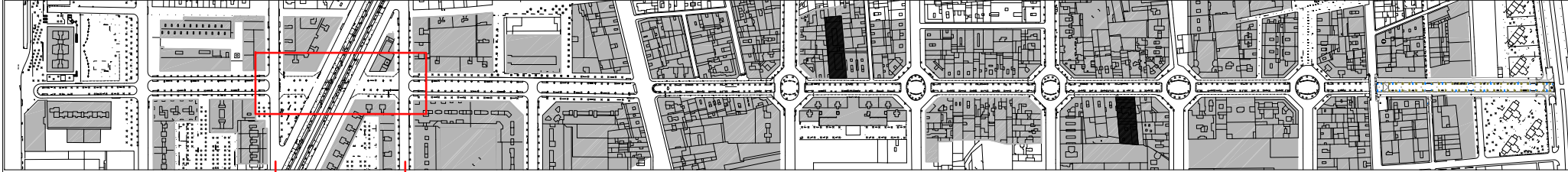
LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

c. Perú c. Bolívia

c. Bolívia c. Tànger

□ ÀMBIT TALA ACTUAL CONCEDIDA PER LICÈNCIA

c. Bolívia Diagonal c. Tànger

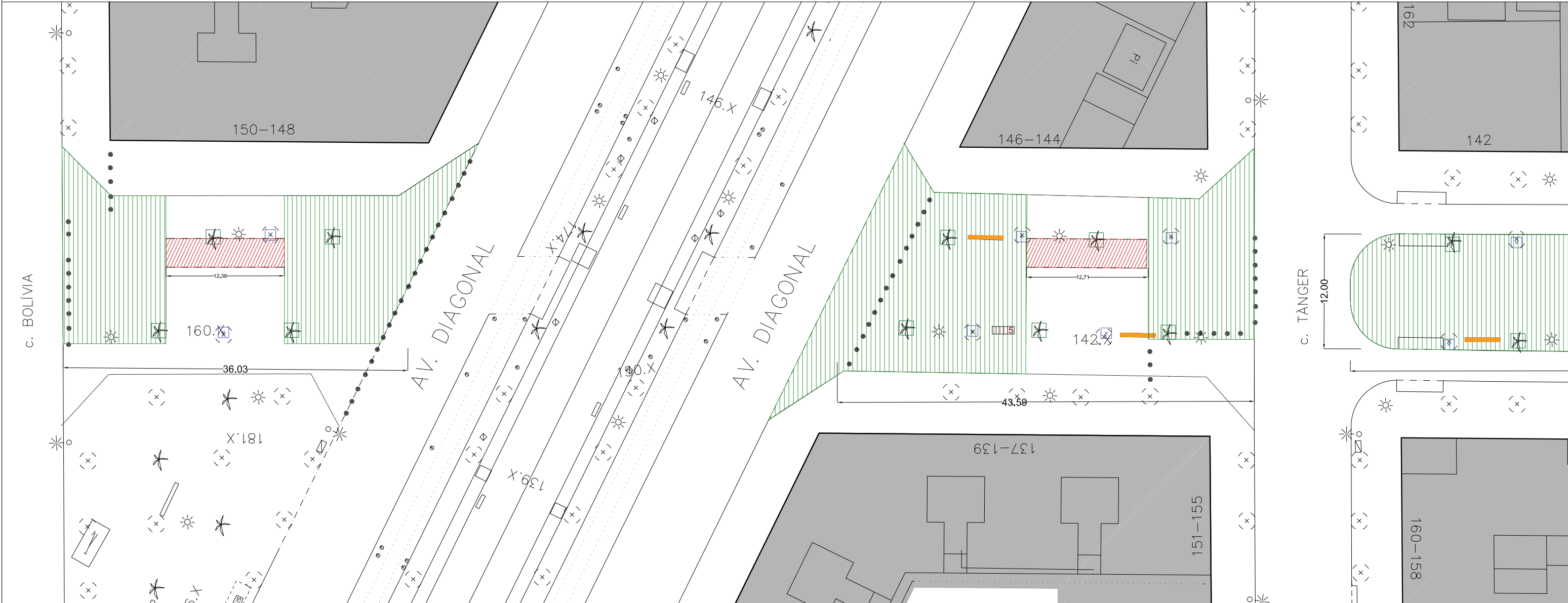
ORDENACIÓ PROPOSADA

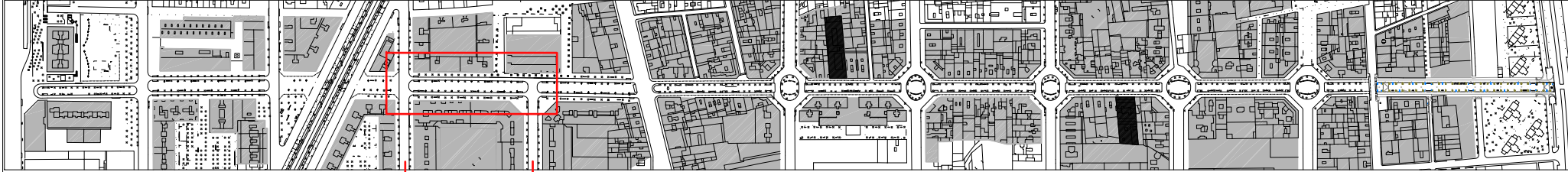
ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS

ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES

LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

c. Tànger c. Sancho de Àvila

□ ÀMBIT TAULA ACTUAL CONCEDIDA PER LICÈNCIA

ORDENACIÓ PROPOSADA

ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS

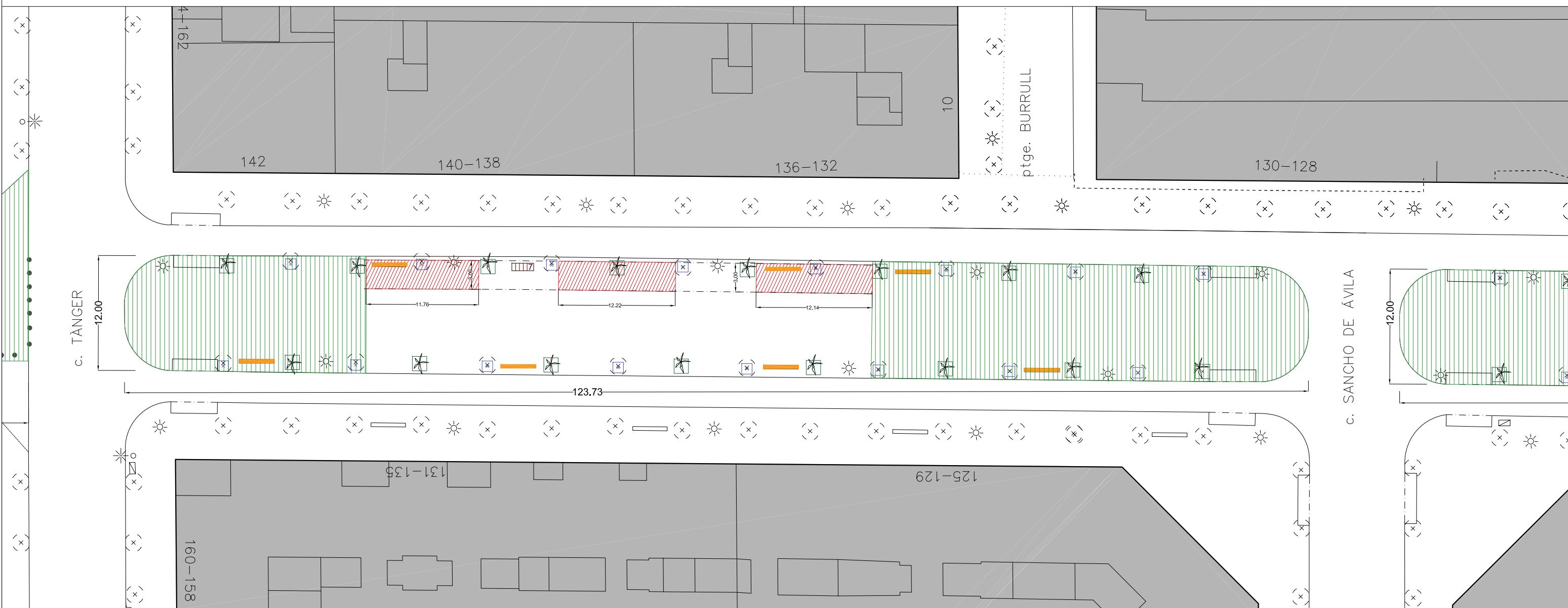
ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES

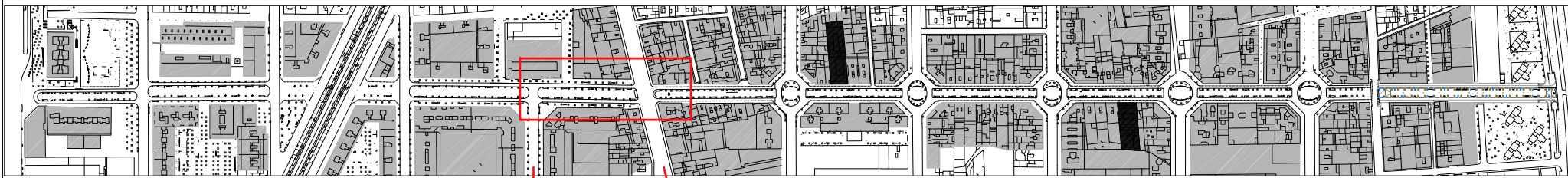
LIMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

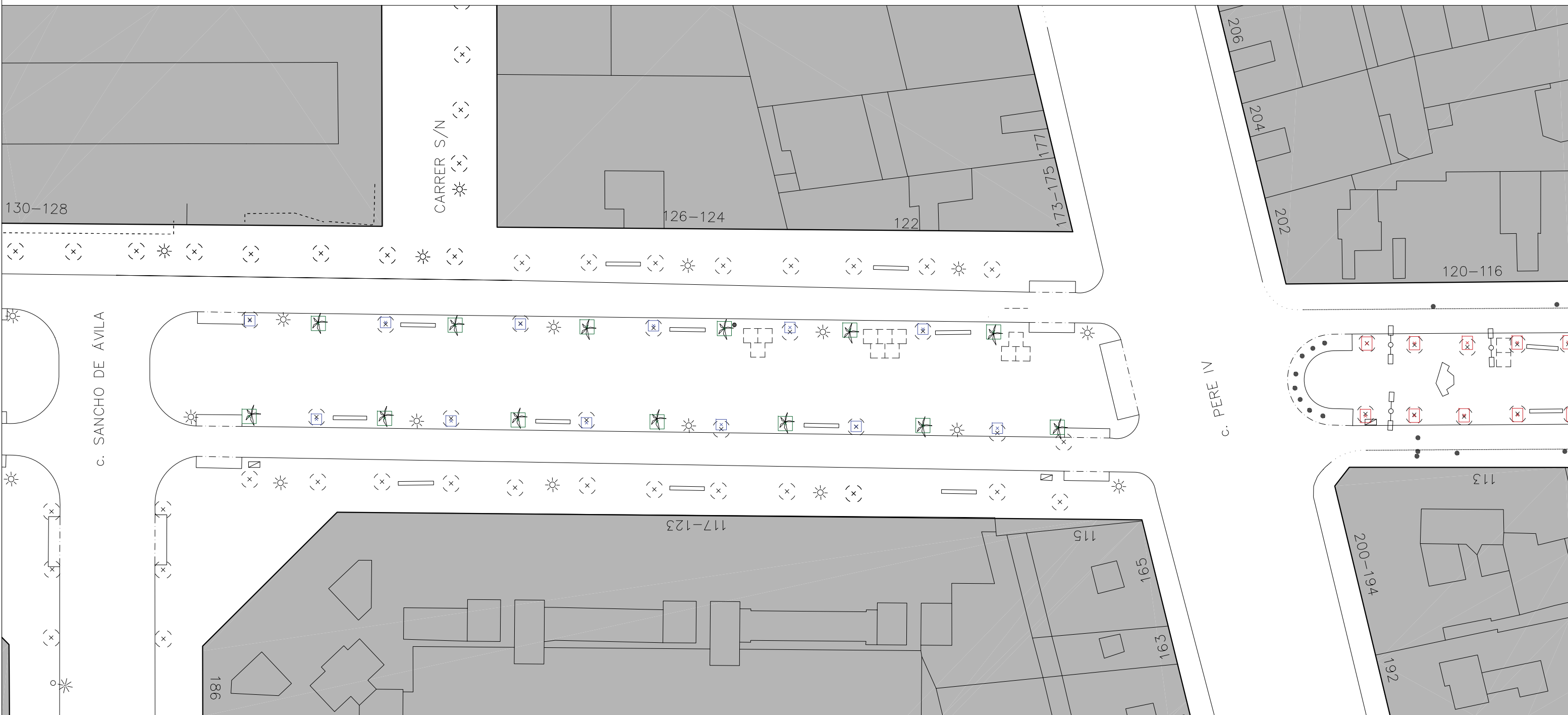
c. Tànger c. Sancho de Àvila

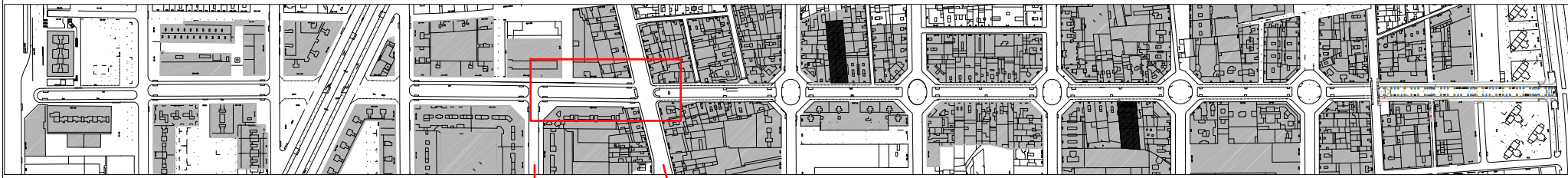

c. Sancho de Àvila c. Pere IV

□ ÀMBIT TAULA ACTUAL CONCEDIDA PER LICÈNCIA

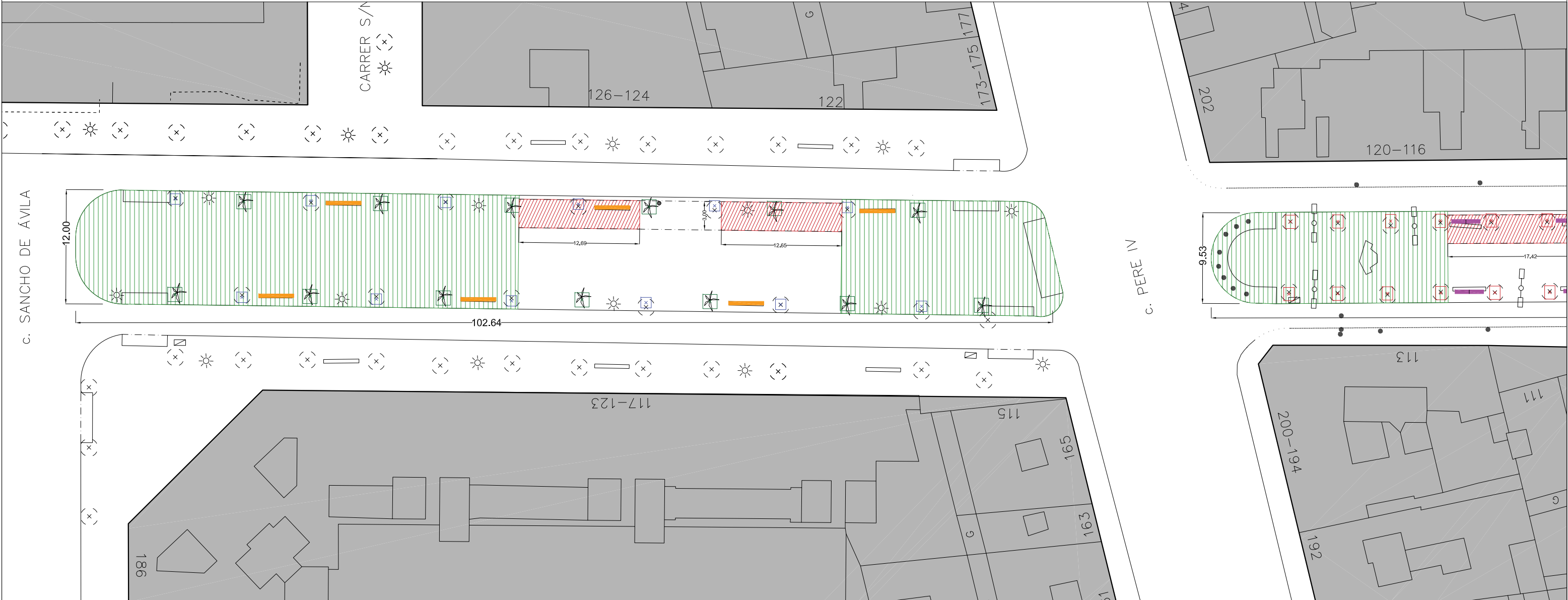

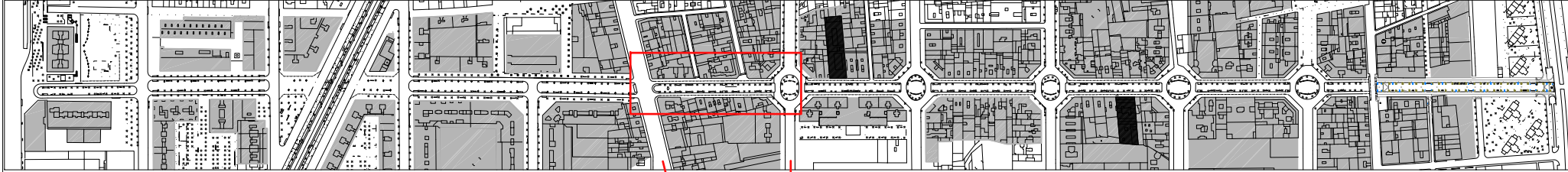

c. Sancho de Àvila c. Pere IV

- ORDENACIÓ PROPOSADA
- ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS
 - ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES
 - LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

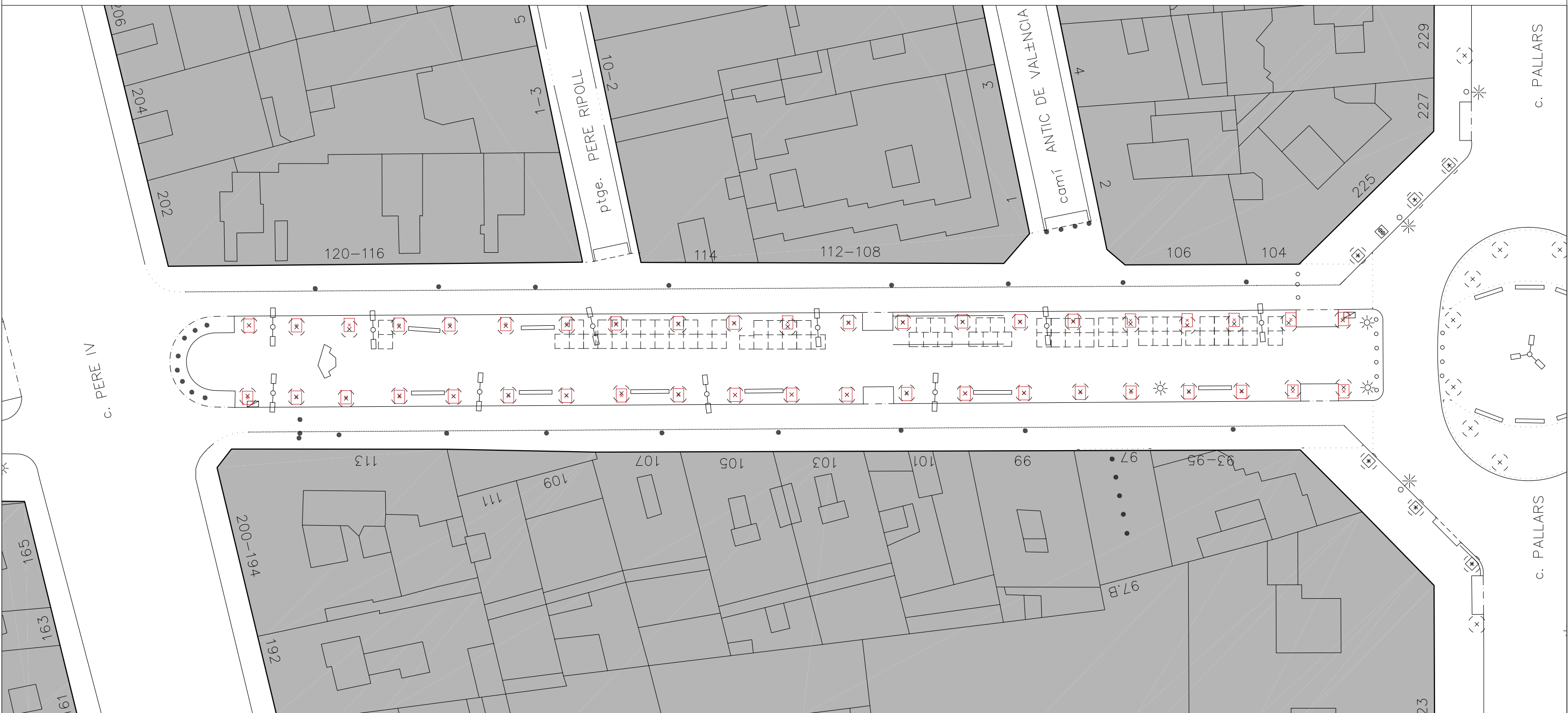
En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

c. Pere IV c. Pallars

□ ÀMBIT Taula Actual Concedida per Llicència

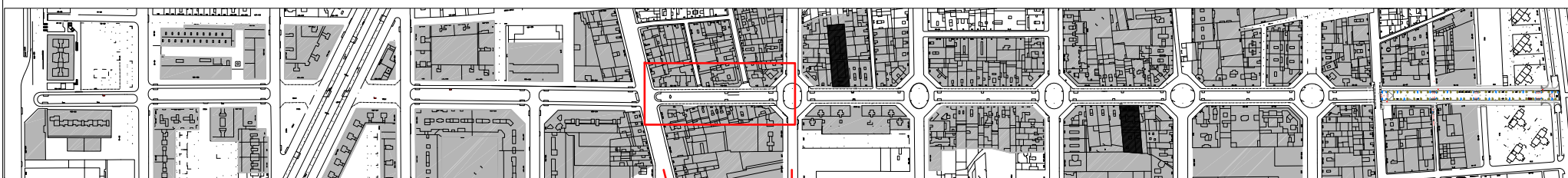
ORDENACIÓ PROPOSADA

ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS

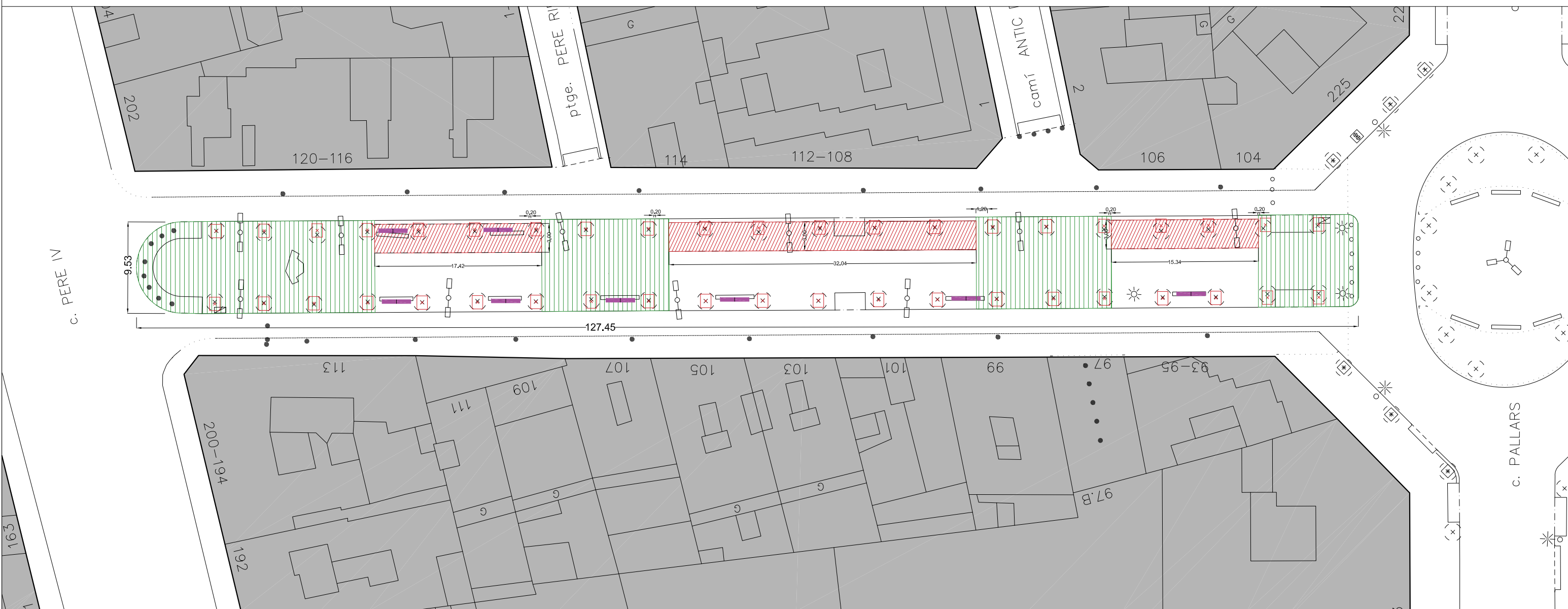
ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES

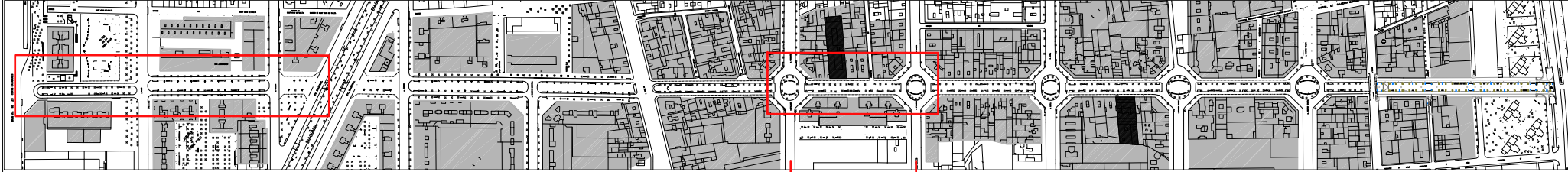
LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

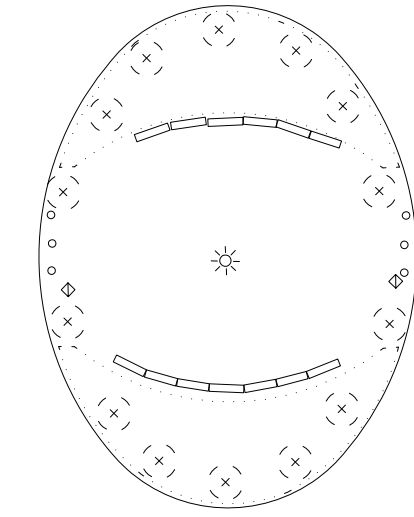
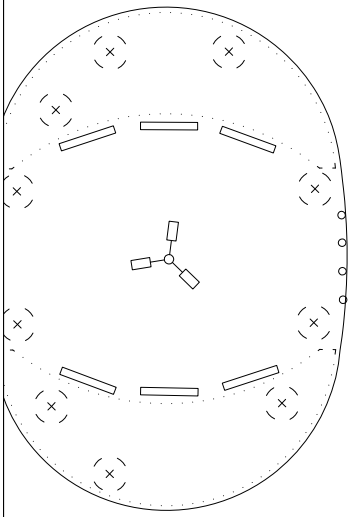
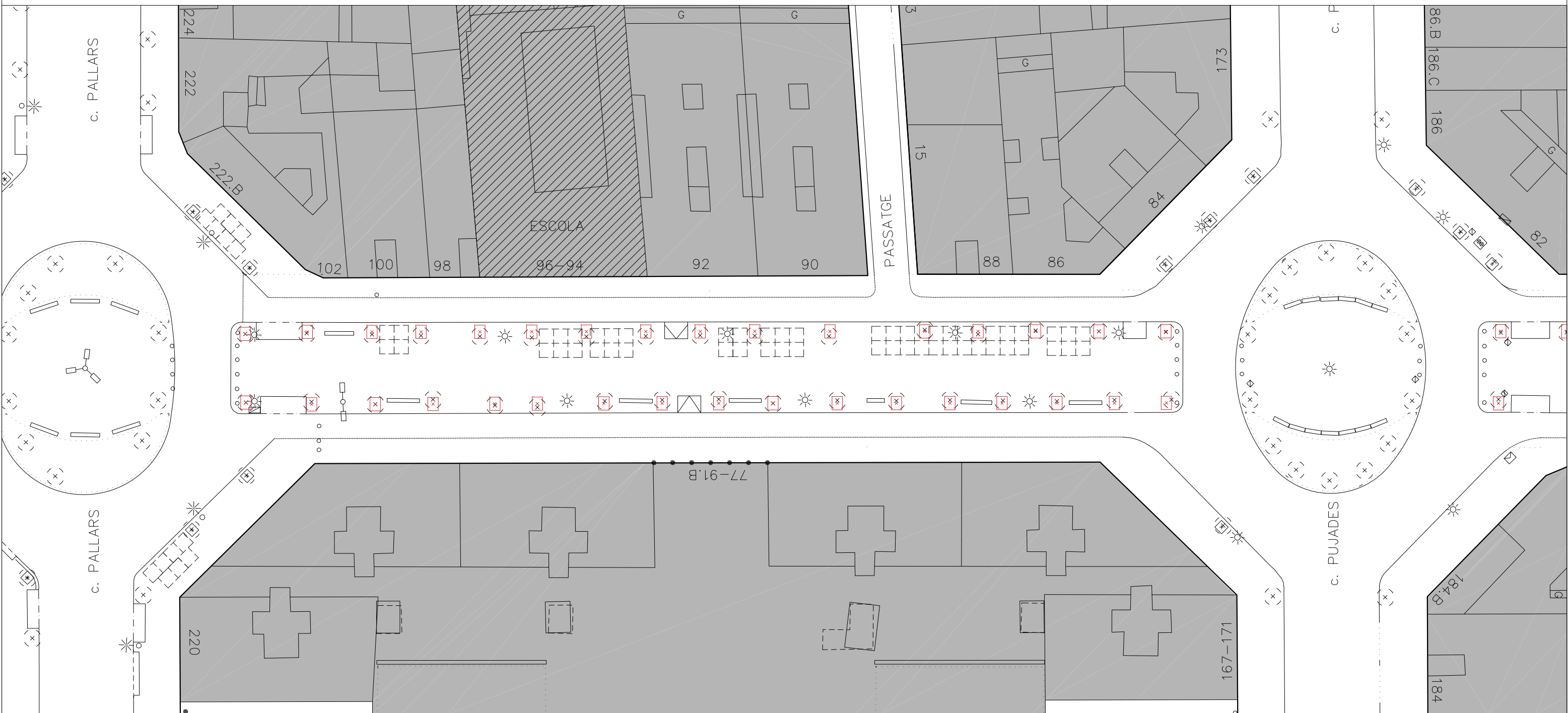
c. Pere IV c. Pallars

c. Pallars c. Pujades

▭ ÀMBIT TAULA ACTUAL CONCEDIDA PER LICÈNCIA

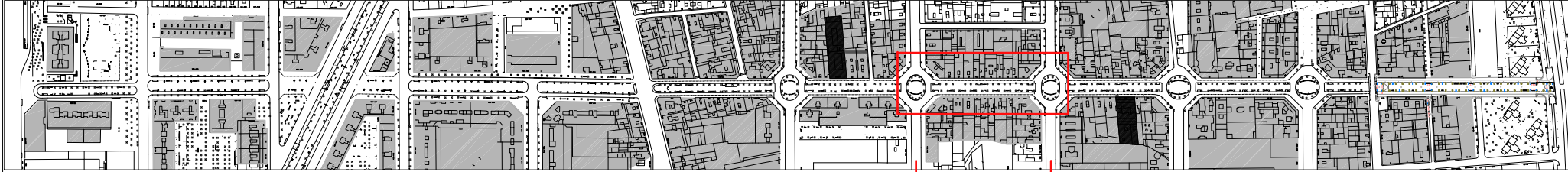

c. Pallars c. Pujades

- ORDENACIÓ PROPOSADA
- ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS
 - ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES
 - LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

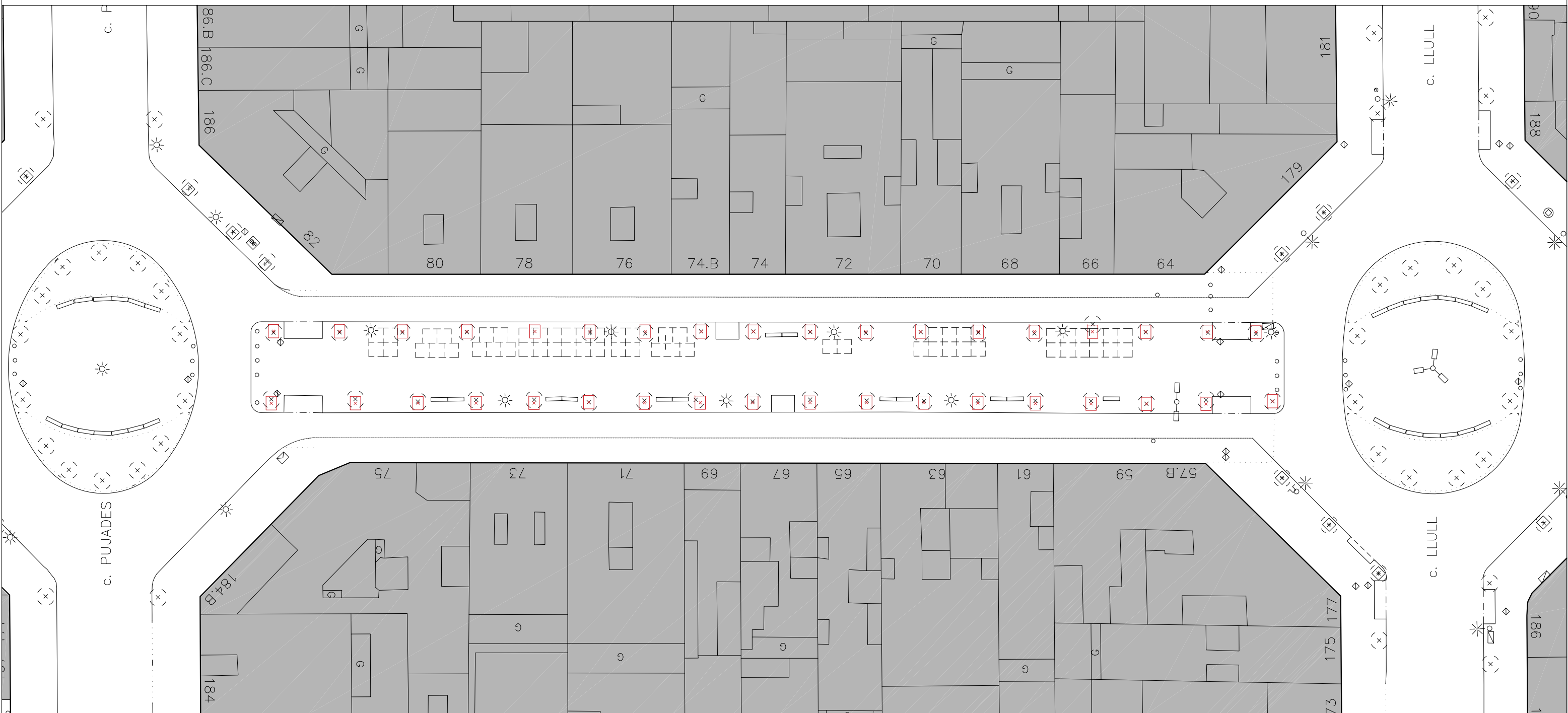
En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

c. Pujades c. Llull

□ ÀMBIT TALA ACTUAL CONCEDIDA PER LICÈNCIA

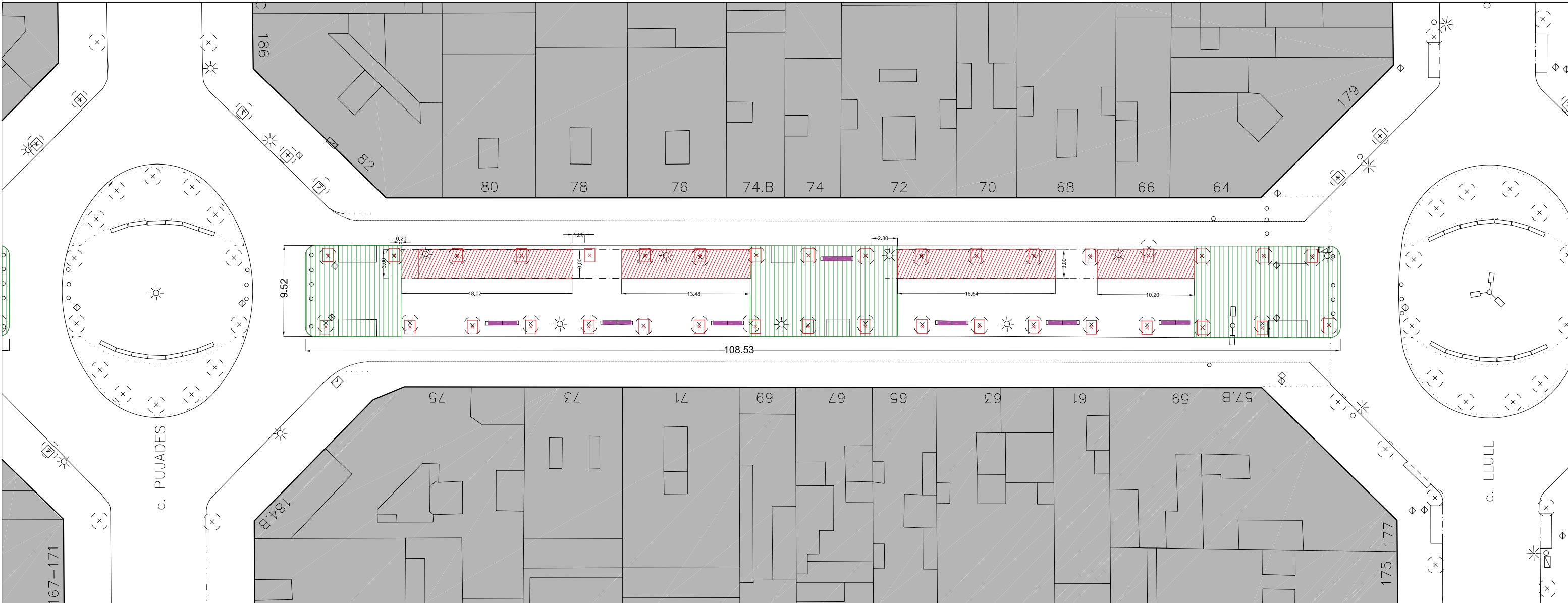

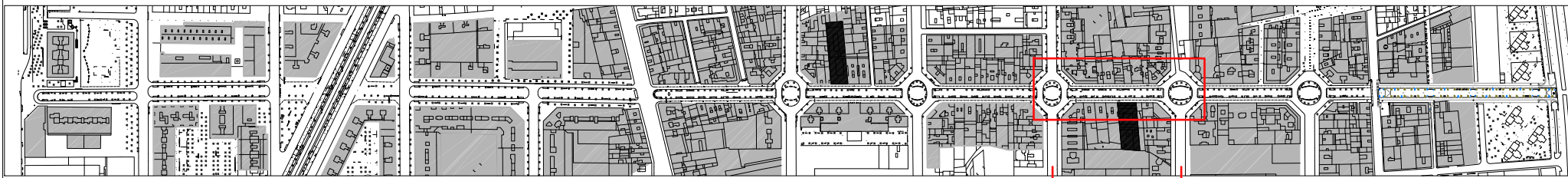

c. Pujades c. Llull

- ORDENACIÓ PROPOSADA
- ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS
 - ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES
 - LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

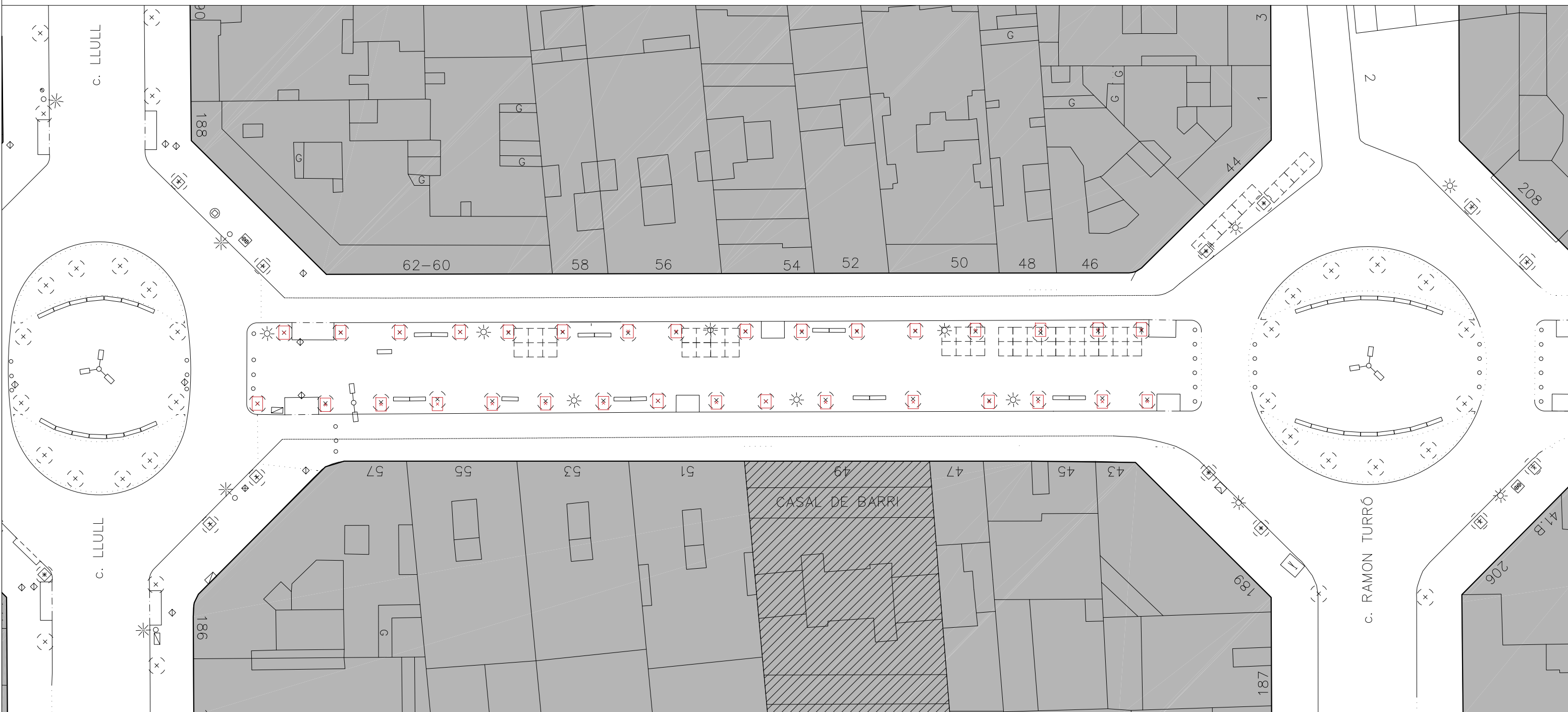
En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

c. Lluïa c. Ramon Turró

□ ÀMBIT TAULA ACTUAL CONCEDIDA PER LICÈNCIA

ORDENACIÓ PROPOSADA

ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS

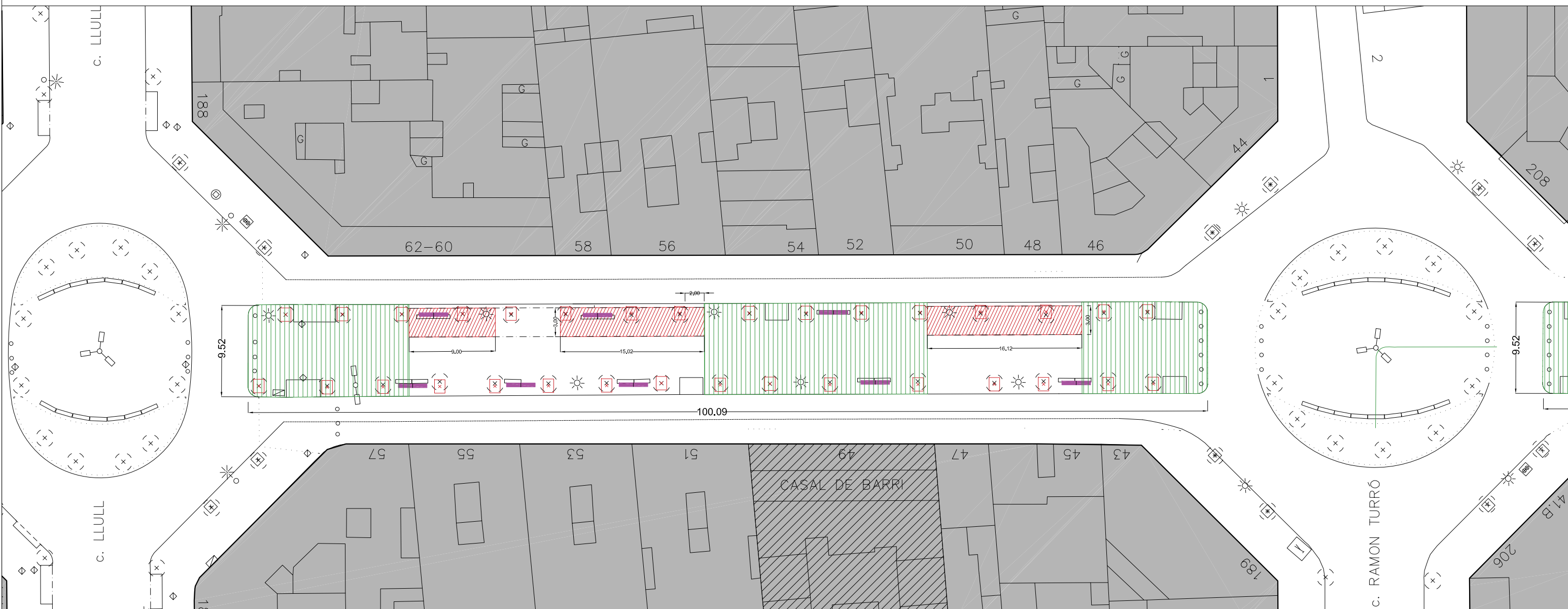
ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES

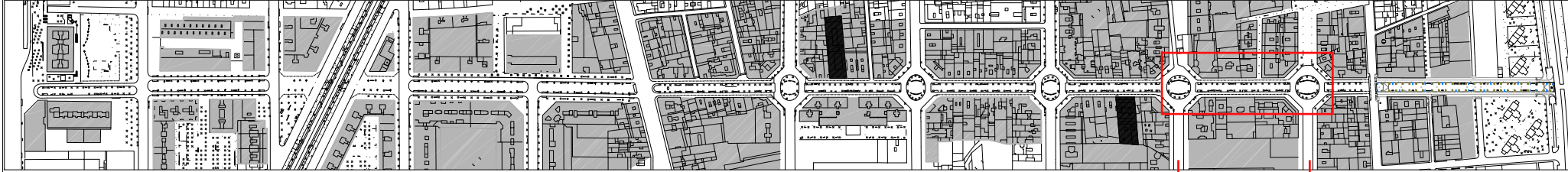
LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

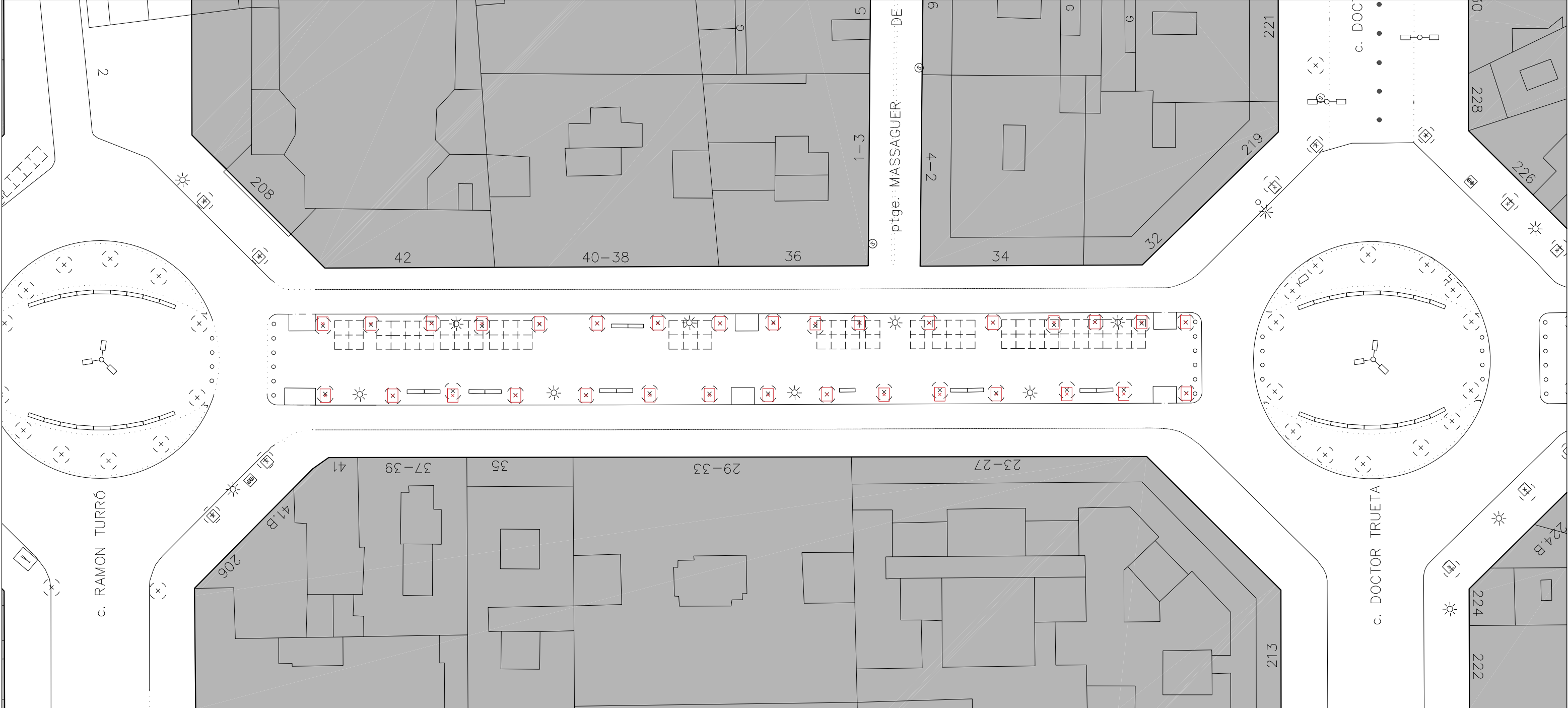
c. Llull c. Ramon Turró

c. Ramon Turró c. Doctor Trueta

□ ÀMBIT Taula Actual Concedida per Llicència

ORDENACIÓ PROPOSADA

ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS

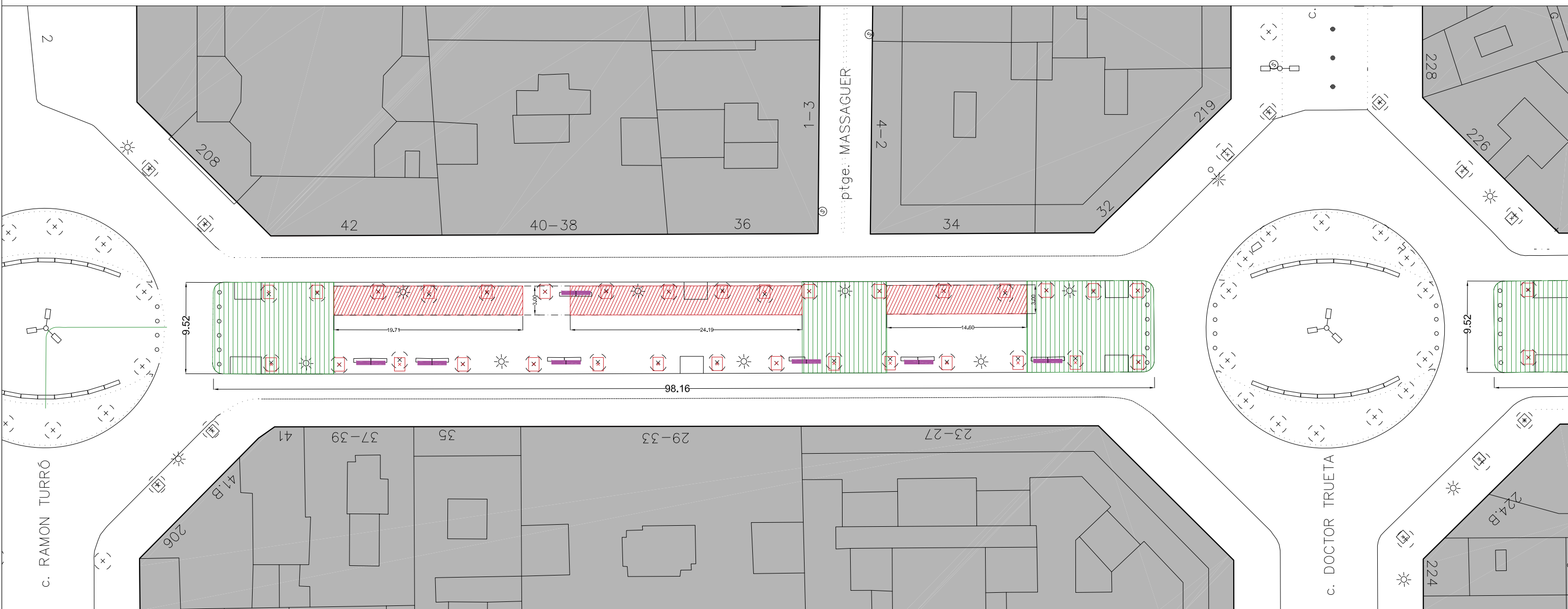
ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES

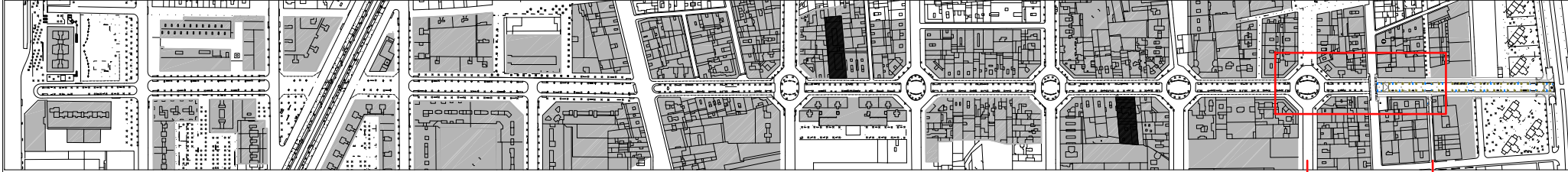
LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

c. Ramon Turró c. Dr. Trueta

c. Dr. Trueta c. Fernando Pío

☐ ÀMBIT Taula actual concedida per licència

ORDENACIÓ PROPOSADA

ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS

ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES

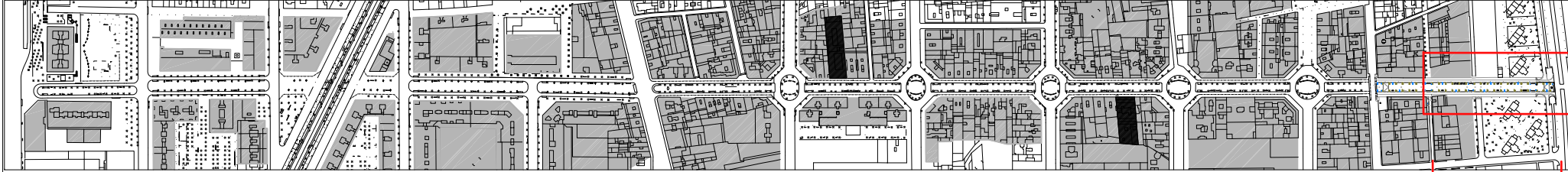
LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

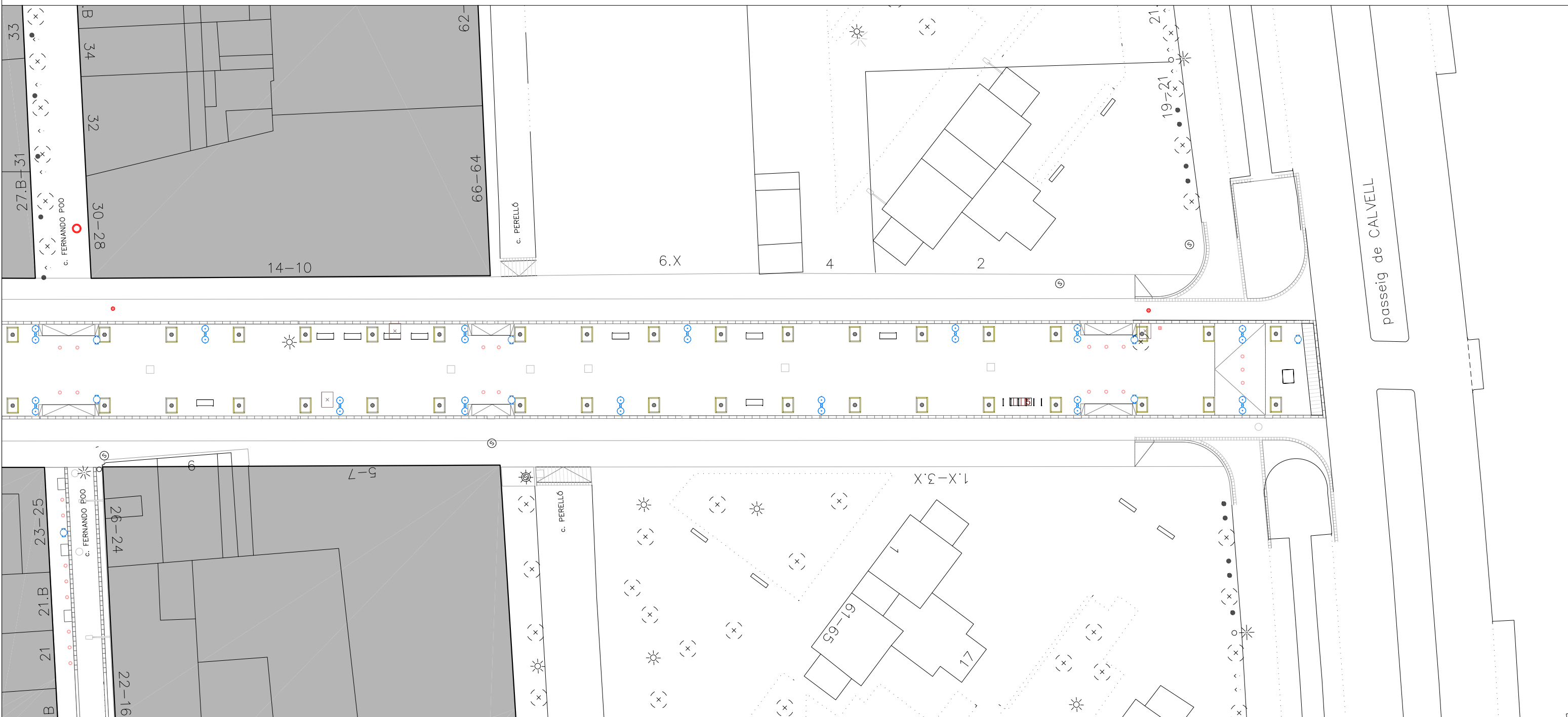
c. Dr. Trueta c. Taulat c. Fernando Pío

□ ÀMBIT TALA ACTUAL CONCEDIDA PER LICÈNCIA

c. Fernando Pío pg. CALVELL

ORDENACIÓ PROPOSADA

 ESPAI PER A CIRCULACIÓ DE VIANANTS

 ESPAI A REPARTIR PER OCUPACIÓ DE TERRASSES

 LÍMIT D'OCUPACIÓ PER TAULES I CADIRES

En els XAMFRANS les taules i cadires es col·locaran davant el front de façana del local

c. Fernando Pio pg. Calvell

